

mener, og som ogsaa den sidste ærede Læser betone, at man maatte, hvis man skulde fyldestgøre de Fordringer, den første ærede Læser (Sviid) stillede, tror jeg, at man bliver nødt til at opgve Bevisførelsen, endogsaa for Størstedelen af de mathematise Sætninger, der skulle læres af dem, der stedes til Styrmandsexamen. — Derimod kan jeg ikke negte, at jeg med Hensyn til Bestemmelsen i § 5 har nogen Betænkelse ved den sidste Passus, som lyder saaledes: „Saavel til Examinens iste som til dens 2den Afdeling maa Vedkommende være indstillet fra en Skole, som har erholdt Indstillingsret af vedkommende Minister“. Jeg anser dette for noget betænkeligt af Hensyn til de trængende Styrmandselever, der maatte ved privat Belvillie kunne opnaa tilstrækkelig Forberedelse paa et afbidesliggende Sted i Landet, men som ikke have Naad til at søge hen til en større Styrmandsskole. Smidlertid skal det indrømmes, at da Liv og Belsærd i saa høi Grad er lagt i Styrmandens Haand, har det ogsaa sin Betænkelse at give Skolerne fuldstændig fri; men det turde dog antages, at selve Styrmandsprøven maatte kunne gjenmøjes i saa lang Tid, at der var tilstrækkelig Betyggelse for, at ogsaa privat forberedte Elever, som indstillede sig til Prøven, besad den fornødne Dygtighed, for at der kunde gives dem et saa vigtigt Sverv som det at styre et Skib. Det var kun disse Bemærkninger, jeg vilde gjøre.

Sviid: Jeg maa gjøre en Bemærkning overfor det ærede Medlem for Kjøbenhavns 9de Valgkreds (Paulsen). Det er en Selvsølge, som det ærede Medlem selv antog, at jeg ikke kan ønske at indskrænke Undervisningen i Dansk eller i Modersmaalet, som han udtrykte sig; men naar nu Uddannelsen skal ske i Løbet af 3—4 Maanedere, da maa man tage et saa tilbørligt Hensyn til den knappe Tid, at man maa se at kunne undvære, hvad der kan undværes, og derfor vil jeg antage, at det var heldigere, at man undlod Oplæsningen i Dansk og den systematiske Undervisning i det danske Sprog og saa optog nogen Bevisførelse for de mathematise Formler og Læresætninger, der skulle læres. Det ærede Medlem sagde, at Sømanden jo altid kunde have Lærebogen nede i Kabytten og, hvis det kneb, gaa ned og faae fat i den for at faae Oplysning om, hvorledes Formlen er, hvis han ikke kunde erindre den. Ja, det er meget godt, at man saaledes i specielle Tilfælde kan have en Bog og gaa hen og se efter i den; men det kunde jo dog ske, at Bogen ikke var tilstede, at Vedkommende ikke kunde faae fat paa den, og hvad skulde han saa gjøre? Hvis man i Reglen vilde bygge Uddannelsen paa dette, at man skulde have en Bog, hvor de Formler, der skulle benyttes, staa, og i hvilken man kan se efter, da vilde jeg

tro, at Uddannelsen ingenlunde blev forsvaerlig. Det ærede Medlem kom derefter til at sige, at man saa efterhaanden kom ind paa en videnskabelig Uddannelse i Mathematiken. Nei, det forvaver jeg mig imod. Det er en Selvsølge, at dertil er der ikke Tid, der kan paa ingen mulig Maade være Tid til nogen streng videnskabelig Uddannelse i Mathematik i 3—4 Maanedere, især naar man har en hel Del andre Sag, hvori der ogsaa skal undervises. Derfor pointerede jeg meget stærkt, at jeg kun ønskede nogen Bevisførelse, kun den allertarveligste; men jeg mener rigtignok, at hellere maa man tage den med og saa undlade noget Andet, selv om det bliver Modersmaalet, det kommer til at knibe paa, end indskrænke sig til en fuldstændig mekanisk Undervisning i Mathematik, thi det er det Sag, som jeg antager vil være allerdaarligst tjent med en fuldstændig mekanisk Uddannelse. Jeg vil nok indrømme det ærede Medlem for Sorø Amts 3die Valgkreds (Dahl), at der kræves endel mere Tid, men jeg vil da ogsaa som tidligere fremhæve, at Undervisningen gaar langt lettere, at Eleven lærer langt Mere i samme Tid, naar Undervisningen er forstaaelig. Jeg tror, at det ærede Medlem selv vil have overordentlig mange Exempler herpaa fra sin egen Praxis. Det er et forfræffelig besværligt Arbejde i en Skole at skulle lære Eleverne Noget, hvormed de ikke have Spor af Begreb. Jeg vil ikke nu komme videre ind paa dette Spørgsmaal; jeg har kun fremhævet det her, fordi jeg antog, at det er et Spørgsmaal, som bør tages med; men jeg vil blot endnu sige, at hvis de ærede Medlemmer ville tage noget Hensyn til dem, der have praktisk Erfaring i dette Spørgsmaal, ville henholde sig noget til, hvad Lærerne ved Navigationskolerne sige, da ville de, tror jeg, give min Udtalelse noget Medhold.

Berg: I een Henseende har dette Lovforslag et Fortrin, nemlig i formel Henseende. Der gjælder nu flere Bestemmelser, som her samles i een Lov paa en overskuelig Maade. Hvad nu den første og væsentligste Hensigt med Loven angaar, den noget at ændre Fordringerne, dels at skjærpe dem, dels at sammenstille dem noget anderledes i de forskjellige Afdelinger, skal jeg gjentage den Sætning, der er udtalt her idag, at ved en Prøve til Brug for Næringsdrivende, som vi ikke give andre Fordele end den, at Ikke-Indsødte ikke skulle kunne konkurrere med dem i deres Stilling, — et Fortrin, som ganske vist ikke er uden Betydning — maa vi ikke stille større Fordringer end dem, vi anse for nødvendige. Spørgsmaalet bliver imidlertid, hvad man vil anse for nødvendigt. Man henviser til Loven af 1869 og siger: da fandt man det og det nødvendigt. I 1874 og 1876 fandt man det nødvendigt at føie et